

ח' שבט תשע"ה

28 ינואר 2015

תיק מס' 74051

פסק דין

בעניין שבין

הנתבע

התובעת

(יועצת מס)

א. רקע עובדתי

התובעת עוסקת בטיפול בבקשות להחזרי מס מן הרשויות, והיא טיפלה בענייניו של הנתבע. בשלב ראשון, בכל הנוגע לטיפול עבור שנות המס 2002 עד ל 2008 הנתבע היה מרוצה מהשירות, והתובעת קיבלה את שכרה.

הטיפול עבור שנת המס 2009 ארך תקופה ארוכה מהמתוכנן והרצוי. בעניין השכר עבור הטיפול עבור שנה זו, בה בסופו של דבר זכה הנתבע להחזר בשיעור של 17,943 ₪ נחלקו הצדדים. נציין, שבתקופה בה טיפלה התובעת בענייניו עבר התובע ממעמד של שכיר למעמד של עצמאי, ולפיכך טופל בשאר ענייניו על ידי יועץ מס אחר.

ב. טענות התובעת

התובעת טוענת שטיפלה בתובע לשביעות רצונו במשך תקופה ארוכה. הוא חתם על חוזה בו מוגדרים תנאי ההתקשרות. כאשר עבר להיות עצמאי, עדיין המשיכה לטפל בו עבור שנת המס 2009.

העובדה שהוא הפך לעצמאי ועבר לטיפולו של יועץ המס (יו"מ) אחר, הקשתה על העבודה. ראשית, הטיפול נעשה דרך לשכה מחוץ לירושלים בה מטופלים עצמאיים. שנית, החומר לא הגיע למשרדה באופן ישיר אלא רק דרך יועץ המס ועל כן המידע התעכב, וגם היה קושי בניסיון לייצג אותו מול רשות המסים כאשר היא לא רשומה כנציגתו העיקרית. שלישית, יוה"מ של הנתבע לא העביר את החומר באופן רציף.

עוד סיבה לעיכוב הקשור לשנת מס זו היא במורכבות הדרישה להחזר. הוא קיבל פיצויים משלושה מקורות שונים, והיה צורך לשכנע את רשות המס שחלקים נכבדים של הפיצויים היו פטורים ממס.

לכן, הנתבע היה צריך להבין שהטיפול בתיק עלול היה להימשך תקופה ארוכה, והיא לוותה אותו בנאמנות במשך כל התקופה. נכון הדבר ששלבם אחרונים בוצעו על ידי יוה"מ של הנתבע, אך הדבר נבע מכך שהיועץ המס לא העביר לתובעת את המידע והמסמכים הרלוונטיים ובחר לעשות זאת בעצמו.

התובעת מציינת כמה נקודות בהסכם שבין הצדדים :

- החוזה נחתם עבור השנים 2002-2007, אך בסעיף 10 מפורש שהתנאים מתחדשים אם הלקוח מבקש המשך השירותים.
- הנתבע מחויב לשלם לתובעת את העמלה עבור ההפחתה שהתקבלה, גם אם בחר להמשיך את הטיפול על ידי גורם אחר.
- הנתבע מתחייב גם בתשלום עמלה על איחור בתשלום, בשיעור של 50 ₪ ליום. יש בהסכם תנאי היתר עסקה.
- העמלה היא 25% מן ההפחתה (ללא מע"מ). אומנם העמלה יכולה להיות גבוהה, אך מצד שני התובעת מקבלת אותה רק כאשר יש הפחתה ומעבר לכך לוקחת על עצמה אחריות שאם בסופו של דבר הלקוח יתחייב בתשלום מס נוסף – התובעת תשלם את הסכום.

התובעת מסבירה ששיטת העבודה במשרדה היא דרך טלפון ומייל, ולא להגיע לפקיד השומה עצמו, מה שכלל אינו נצרך.

הנתבעת הסבירה, שלמרות העיכוב, היא הסבירה לנתבע לאורך כל הדרך שאומנם יש עיכוב, אך בסוף הדברים יסתדרו. מעבר לכך, מס הכנסה נותן ריביות גבוהות כך שהוא אינו מפסיד מן העיכוב.

בנוסף לטענתה עדיין יש אפשרות לקבל החזרים נוספים. התובעת דורשת להמשיך את ההליך עבור שנת 2009 כך שתוכל למצות את הזכויות לטובת הנתבע והיא גם תזכה לעמלה נוספת. אם לא יתאפשר לה הדבר, היא תובעת 1,500 ₪ נוספים (כך בתביעה המעודכנת).

סיכום התביעה

4,410 ₪, שהם 25% ממה שהנתבע קיבל.

320 ₪ הוצאות עו"ד (מכתב התראה).

1500 ₪ קנס ע"פ הסכם על איחור בתשלום (עם הפחתה מחשש שמא הוא גבוה מדי עבור היתר עסקה).

1,500 ₪ צפי לעמלה עבור הפחתה נוספת.

2000 ₪ - טרחה ועבודה, ובכלל זה הוצאות משפט.

סך הכל – 9,730 ₪.

ג. טענות הנתבע

לטענת הנתבע הוא אינו מחויב לתובעת, הן משום שמראש חתם על חוזה רק עד שנת 2007. ביחס לשנת 2009 אמר לתובעת שהוא מוכן שיעשו את 2009 אם יעשו את הדברים כראוי אבל אינו מוכן לחתום, בגלל שיועץ המס שלו יכול לעשות את זה תמורת מאות שקלים.

לאחר התעכבות הטיפול, במהלך 2011, 2012, 2013, דרש את הפסקת העבודה. הוא איים על כך כמה פעמים במשך הזמן הזה, אבל נענה לבקשותיה והבטחותיה של התובעת שתמיד הבטיחה שתצליח לסיים תוך זמן סביר.

במאי 2013, עוקלו חשבונותיו. מצב זה גרם לו לחוסר אמון מוחלט בתובעת, שבמהלך כל התקופה אמרה לו שיהיה בסדר, ובסוף תתקבל שומה לטובתו. בשלב זה, הוא כבר לא היה לא היה מוכן כלל להמשך העבודה על ידי התובעת, והוא לקח את התיק והעבירו ליועץ המס שמטפל בו בכל ענייניו כעצמאי כיום.

לטענת התובע, יוה"מ שלו עשה את העבודה תוך מספר מועט של חודשים על ידי עבודה מקצועית אינטנסיבית. כמו כן, על פי המידע שקיבל מהיועץ המס שלו, התובעת עשתה עבודה לא מקצועית, ולא הגישה את החומרים המתאימים.

לטענתו, העובדה שהפך לעצמאי כלל לא השפיעה על הטיפול בענייניו, אלא העניין הוא רשלנות של התובעת. אחד העניינים הוא, שהתובעת כלל לא הלכה באופן פיזי לפקיד השומה ברמלה, אלא ניסתה לטפל בכל העניינים בטלפון. הטיפול בתיק הזה כפי הנראה היה מסובך בשבילה.

הנתבע הגיש גם מכתבים מיוה"מ, מר פ', בו טוען שהנתבעת לא ביצעה את עבודתה. לטענתו:

- לפי המסמכים שהגישה התובעת, הנתבע אמור היה לשלם מס, ולא לקבל החזר מס.
- הטיפול של התובעת לא לקח בחשבון הכנסות וניכויים שצריך היה להתייחס אליהם.
- "העובדה כי מרשי היה עצמאי באותו זמן לא הפריעה ולא סיבכה את הטיפול בתיק, שכן התיק כעצמאי נפתח החל מ-2010, ולכן הטענות כאילו פתיחת התיק כעצמאי "סיבכה" את הטיפול בשנת 2009 אין כל שחר" (מכתב מ-9/11/14).
- אילו היו דורשים סכום סביר רק על עבודתם (השווה מאות שקלים ולא אלפים), למרות שלא הניבה תוצאות, היה ממליץ ללקוח לשלם. אך לא משהגיעו הדברים לבית הדין.

ד. תגובת התובעת

גם לאחר פעילות יועץ המס שהתחיל לטפל ביוני 2013, ההחזר התקבל רק בנובמבר. כך שלא נכון שתמיד בידי מטפל חרוץ ומוכשר לקבל תוצאות מהירות גם עם נלווה ביקור אצל פקיד השומה.

שיטת העבודה של משרדה של התובעת הוא אכן באמצעות שיחות טלפון, והיא לא רואה צורך להגיע באופן פיזי לפקיד השומה.

ה. נושאי הדיון

1. האם היה הסכם בין הצדדים?

2. האם התובעת התרשלה בעבודתה?

3. שיקולים להפחתת חובו של הנתבע לתובעת

4. דעת המיעוט: מעין מקח טעות

ו. החומרים שהוגשו על ידי הצדדים

לבית הדין הוגשו מסמכים רבים משני הצדדים.

על ידי התובעת, הוגשו מסמכים ומכתבים שהועברו לרשויות המס, תכתובות דוא"ל, וכן תרשומת מסודרת של כלל הפעילות שנעשתה בתיק של הנתבע.

הנתבע הגיש מכתבים מיועץ המס שלו, לוח זמנים של מערכת היחסים, ומכתבים בהם הוא דורש השלמת העבודה תוך פרק זמן קצוב, או הפסקת העבודה והעברתה ליוה"מ שלו.

נציין, שבתרשומת הפעולות של התובעת, מופיעות למעלה מ-45 פעולות החל 7/10 ועד 9/13. ההתרשומות היא שהמסמך הוא אותנטי, ונרשם במהלך השנים, בין היתר בגלל שיש בו גם מידע שלרעת התובעת.

ז. האם היה הסכם בין הצדדים?

נפתח בשאלה האם נכרת הסכם בין הצדדים. בעניין זה עמדת בית הדין שאכן היה הסכם בין הצדדים. על פי ההלכה הסכם עבודה מקבל תוקף עם התחלת העבודה של הפועל (ראו שו"ע חו"מ סימן שלג, סעיף א, ובש"ך שם ס"ק ז'; לעניין קבלן ראו מחנה אפרים הלכות שכירות פועלים סימן ד).

כאמור בהסכם שבין הצדדים על פיו המשך העבודה מעבר לתקופת החוזה תהיה על פי תנאי החוזה. לפיכך, כל עוד לא הוכח אחרת, הרי שתנאי ההסכם תקפים גם עבור שנת המס 2009.

יש לציין שהנתבע לא הציג ולא טען לתנאי עבודה אחרים, ואין זה סביר שהתובעת תסכים לחוסר בהירות בנושא שכן ראינו שהיא נוהגת לעבוד עם הסכם מאוד מפורט.

על פי ההסכם, הנתבע אינו יכול לדרוש הפסקת העבודה וויתור על שכר התובעת ללא עילה.

לסיכום, היה הסכם מחייב (בעל פה) בין הצדדים לגבי שנת 2009.

באופן כללי לגבי המחלוקת מתי דרש מן התובעת לעזוב את התיק, התרשמנו שאולי ביקש זאת, ואיים אך למעשה עד שנת 2013 בוודאי שיתף פעולה עם התובעת. רק במרץ 2013 לקח את החומרים – העתקים – מן התובעת. גם אז נאמר לו במפורש על ידי עובדת של התובעת שהוא יצטרך לשלם את שכר העבודה. הנתבע ענה בדרך שפורשה על ידי הצדדים באופנים שונים. בכל אופן, גם מלוח הזמנים ששלח הנתבע, ברור שהוא שתף פעולה עם התובעת עד לקבלת העיקול במאי אז מבחינתו הגיעו מים עד נפש.

לסיכום, עד מרץ 2013 עבד הנתבע עם התובעת.

ח. האם התובעת התרשלה בעבודתה

לאור הקביעה שהיה הסכם מחייב בין הצדדים עלינו לבחון האם יש הצדקה שלא לשלם לתובעת על פי הטענה שהיא התרשלה בעבודתה.

לדעתנו, אין ספק שהטיפול בתיק ארך הרבה מעבר למה ששני הצדדים היו רוצים שיהיה. השאלה היא האם יש להטיל את האחריות על עניין זה על התובעת, והאם יש בכך כדי לפגוע בשכרה.

טענות התובעת שהטיפול התעכב בשל העובדה שהנתבע הפך להיות עצמאי ובשל הקושי בשיתוף הפעולה של הנתבע - מסתברות. תשובת יוה"מ של הנתבע, שהנתבע הפך להיות עצמאי רק ב-2010,

והטיפול מתייחס לשנת המס 2009 – תמוהה. הרי ברור שהטיפול עבור שנת 2009, מתרחש ב2010 והלאה.

הצדדים נחלקו גם האם לתובעת היה ייפוי כוח ישיר, לעבוד מול רשויות המס. אנו נוטים לקבל את טענת התובעת, שאכן היא לא קיבלה את המידע באופן ישיר מרשויות המס, ושהמידע לא עבר אליה באופן סדיר מהתובע או מיוה"מ שלו.

הדבר עולה מרישום הפעולות שהגישה התובעת, בה בשורה של 29/10/12 מתועדת תשובה ממס הכנסה שמסרבים לתת מידע, ובשורה של 14/11/12, מבקשים מהתובע אישור על ייצוג משני.

כמו כן, עולה מהשורה מתאריך 17/1/13 ו21/1/13, שהמידע והשומות אינן מגיעות לתובעת באופן ישיר אלא רק אם היא מגישה בקשה למס הכנסה. עם זאת, עולה באותן שורות, שהתובעת ידעה בינואר על העובדה שהנתבע קיבל שומה וביקשו את השומה ממס הכנסה, אך לא נכתב שהשומה הגיעה למשרדה. לא מתוארת שיחה של הנתבע בה הוא מודיע על כך שקיבל שומה בה הוא נקבע כחייב 7,000 ₪. מידע זה מופיע רק בחודש מאי 2013. על פי טענת הנתבע, הוא שלח לתובעת העתק של השומה בפקס כבר בינואר 2013.

בכל זאת אין זה סביר שהתובעת לא ידעה שהשומה היתה לחובה, ושהדבר עלול לגרום לעיקול אם לא תטופל. מאידך, בשלב בו הנתבע לקח מסמכים ממשרד התובעת להעביר ליוה"מ שלו, כבר לא ברור עד כמה התובעת היתה אחראית באופן מלא לכך שלא עצרה את הליך הגביה. לגבי איכות העבודה – אין לנו יכולת להכריע באופן מדויק.

יתכן שמומחה מטעם בית דין היה יכול לקבוע בעניין על ידי בחינה מדוקדקת של כל הצעדים שננקטו והמסמכים שהוגשו, אבל הצדדים קבלו את הצעתנו שמשיקולי עלות-תועלת ביחס לתביעה מסדר גדול כזה, התועלת לא מצדיקה את עלות המומחה.

לאור העובדה שהתובע היה שבע רצון מהטיפול במהלך כמה שנים, ולאור העובדה שהנתבעת לוקחת על עצמה אחריות על הפסדים, אנו לא רואים מקום לפקפק בכך שהוגשו המסמכים הרלוונטיים. כך גם התרשמנו מהתכתובות הרבות. בכל אופן, בכל הנוגע לשאלה זו – נטל הראיה על הנתבע.

גם הנתבע אמר בשם יועץ המס שהיה מסובך מאוד לקבל את החזר המס במקרה הזה, ואם כן אין להאשים את התובעת שלא ידעה לספק את המסמכים שאותו הפקיד המטפל דרש. מאידך, אין לנו סיבה לקבוע שבסופו של דבר התובעת לא היתה מצליחה להשיג את ההפחית.

עם זאת, לדעת כלל בית הדין, ההתמשכות של ההליכים ובשלב מאוחר יותר העיקול שכנראה פגע קשות בנתבע, מעלה קשיים וספקות.

לסיכום, לא הוכחה פשיעה של התובעת. על כן אין בסיס לכך שהנתבע פטור מן השכר שהתחייב בו על פי ההסכם ומכוחו פעלו הצדדים. מצד שני, ההליכים התמשכו מעבר למתוכנן, ויש בסיס לכך שגם לתובעת אחריות בעניין זה.

התובעת בעצמה אמרה במהלך הדיון, שהיא היתה מוכנה להפחתה מסוימת בשל התמשכות הדברים (פרוטוקול עמוד 2). על כן, מכוח פשרה הקרובה לדין יש להפחית את הסכום לתשלום.

בנסיבות אלו, אין גם לחייב את הנתבע בקנסות על איחור בתשלום ולא בעלות מכתב ההתראה.

לגבי טענת התובעת שמגיע לה כספים על הסכומים שעדיין ניתן להשיג בעבודה נוספת, תמיהה בית הדין מדוע שנים אחרי התחלת עבודתה ויותר משנה אחרי השומה האחרונה הנתבע צריך להסכים לפתוח את השומה מחדש כדי לאפשר לתובעת רווח נוסף.

עניין זה, שנוסף אחרי כתב התביעה הראשונה, לא הוסבר בפירוט על ידי התובעת, ובית דין קובע שכל פעילות מסוג זה תיעשה רק בהסכמה מלאה של הנתבע.

לאור כל זאת, אנו מחייבים את הנתבע בסכום של 3,500 ₪, בתוספת מע"מ כחוק. בנוסף לכך, ישתתף הנתבע באגרת בית הדין בשיעור של 50%. אגרת בית הדין היא 500 ₪, על כן ישלם הנתבע לתובעת עוד 250 ₪.

ט. דעת המיעוט: מעין מקח טעות

לדעת אחד הדיינים, יש שיקול נוסף, יסודי יותר, מכוחו יש בסיס לפטור את הנתבע, ומבחינה עקרונית אפילו מסכום כסף גבוה יותר, על פי פשרה הקרובה לדין. התובעת ציינה את הקשיים בטיפול בתיק לאור העובדה שהנתבע הפך להיות עצמאי. דבר זה לא היה באשמת הנתבע, שלא היה אמור לדעת, בודאי לא מראש, שהדבר הזה יגרום בעיות.

מאידך, לא ברור לגמרי אם התובעת פשעה בכך שלא חזתה מראש שהבעיות האלה עלולות להתעורר. בודאי שאם חזתה זאת, חובתה היתה ליידע את הנתבע ולשאול אותו אם גם בנסיבות האלה הוא מעוניין להשתמש בשירותיה.

אם כן, יש מקום לומר שהיה בהסכם בין התובע לנתבע מקח טעות בקשר לשנת המס 2009. גם אם לא היתה בעיה שהתובעת היתה אמורה לדעת מראש אלא הבעיה התפתחה והתגלתה תוך כדי הטיפול, היה מקום לצפות מהתובעת להעלות את הבעיות שנוצרו מהטיפול בתיק ולהציע לנתבע הסדר של העברת התיק ליוה"מ שלו, תוך תשלום חלקי בגלל העבודה שהשקיעה כבר בטיפול בתיק שלו ובסיכוייה לזכות בשבילו (ובשביל עצמה ברבע).

הרי המציאות בשטח היתה שונה לחלוטין מן המציאות שציפה הנתבע בזמן שהחליט להעסיק את התובעת בטיפול בתיק 2009 וממה שהיה בשנים שקדמו. על כן, היה זה הוגן לתת לו ההזדמנות לבחור אם היה מוכן להמשיך בתנאים אלה.

לפי עיקר הדין, חובת ההוכחה שיש בדבר משום מקח טעות מוטלת על הצד שרוצה לבטל ההסכם, וכלל אינו ברור שהמצב הגיע לכדי זה בנידון דידן, אבל הנ"ל מהווה עוד סיבה לפטור את הנתבע באופן חלקי מדין פשרה קרובה לדין.

בנוסף, בסופו של דבר, בהתחשב בעבודה הרבה שהשקיעה התובעת בתיק והסיכוי הטוב שהיא היתה מצליחה להשיג החזר דומה, גם דעת המיעוט מקבלת את הסכום שהוחלט עליו כפשרה הקרובה לדין.

י. החלטה

1. הנתבע ישלם לתובעת 3,500 ₪ בתוספת מע"מ תוך 30 יום.
2. אין צו להוצאות (הצדדים שילמו את אגרת בית הדין בשווה).
3. פסק הדין ניתן ביום ח' בשבט תשע"ה, 28 בינואר 2015.

בזאת באנו על החתום

הרב סיני לוי

הרב דניאל מן, אב"ד

הרב שלמה כהן